

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 296/2018
31.01.2019. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије: др Драгише Б. Слијепчевића, као председника већа, судије Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., Булевар ... број ../..., кога заступа Марина Радојчић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., Булевар ... , кога заступа Зоран Стојков, адвокат из ..., ради накнаде штете, вредност предмета спора 13.737.802,99 динара, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 47/18 од 29.03.2018. године, донео је у седници већа одржаној дана 31.01.2019. године, следеће

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж број 47/18 од 29.03.2018. године и пресуда Привредног суда у Београду П број 4360/16 од 02.11.2017. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П број 4360/16 од 02.11.2017. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати 13.737.802,99 динара са законском затезном каматом почев од 31.12.2014. године па до исплате, као неоснован. Тужилац је обавезан да плати туженом на име трошкова парничног поступка, износ од 2.479.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 47/18 од 29.03.2018. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П број 4360/16 од 02.11.2017. године и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж број 47/18 од 29.03.2018. године, тужилац преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено

изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију није поднет.

Врховни касациони суд је испитао побијану другостепену пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку пред другостепеним судом, на које се неосновано ревидент позива, као ни битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. овог закона на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужилац је тражио од туженог да му исплати накнаду штете у виду изгубљене добити у износу од 13.737.802,99 динара, за период од 01.11.2005. па до 31.12.2014. године, зато што тужени није поступио по правноснажној и извршној пресуди Трговинског суда у Београду П бр. 3194/03 од 06.12.2005. године и није предао тужиоцу 384 прикључака са подземном мрежом и инсталацијама.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном и извршном пресудом Трговинског суда у Београду П бр. 3194/03 од 06.12.2005. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је тужилац власник 52,46 система кабловске телевизије КДС ... . Истом пресудом је утврђена линија поделе система комплетне мреже. Тужилац је покренуо поступак принудног извршења на основу наведене извршне исправе. У том поступку је Трговински суд у Београду донео решење 4И 2358/07 од 07.09.2007. године и одредио извршење тако што је овлашћен извршни поверилац да сам или ангажовањем стручних лица о трошку извршног дужника, издвоји или узме 384 прикључка са подземном мрежом и инсталацијама, све у складу са извршном исправом. Решењем Привредног суда у Београду И. 2358/07 од 10.12.2015. године обустављено је извршење одређено решењем од 07.09.2007. године и укинута све спроведене и извршне радње, а решењем Ипв (И) број 39/16 од 01.02.2016. године одбијен је приговор извршног повериоца 26.12.2015. године као неоснован и потврђено решење Привредног суда од 10.12.2015. године којим је обустављено извршење одређено решењем од извршењу од 07.09.2007. године.

Тужилац у поступку извршења није успео да преузме своју имовину од дужника са разлога што се имовина налазила у поседу трећег лица ВВ па је поступак обустављен због немогућности извршења. Нижестепени судови су спорни однос између парничних странака расправили применом одредбе члана 293. Закона о облигационим односима. Овом одредбом је у ставу 1. прописано да ако дужник не испуни своју обавезу у року који му је одређен правноснажном одлуком, поверилац га може позвати да је испуни у накнадно примереном року и изјавити да по истеку тог рока неће примити испуњење, него ће тражити накнаду штете због неиспуњења. Ставом 2. исте одредбе је прописано да је по истеку накнадног рока поверилац може захтевати само накнаду штете због неиспуњења.

Нижестепени судови сматрају да наведена одредба има императивно правно дејство обзиром да представља једини правни пут за повериоца по правноснажној и извршној пресуди да у судском поступку оствари право на накнаду штете. Међутим, тужилац као поверилац досуђене обавезе према туженом из правноснажне пресуде Трговинског суда у Београду П 3194/03 од 06.12.2005. године, није доказао да је позвао туженог као дужника да испуни обавезу у накнадном примереном року и да је дао изјаву туженом да по истеку накнадно остављеног рока неће примити испуњење него ће тражити накнаду штете због неиспуњења, што значи да нису били испуњени услови прописани из члана 293. Закона о облигационим односима. Како је тужилац као извршни поверилац покренуо извршни поступак ради принудног извршења наведне извршне исправе, то је подношењем предлога за извршење, извршио избор на који ће начин се намирити па је изгубио право на накнаду штете, због чега је одбијен тужбени захтев у целини.

Према оцени Врховног касационог суда, нижестепене пресуде су донете погрешном применом материјалног права и то наведене одредбе члана 293. Закона о облигационим односима.

Суштина одредбе члана 293. Закона о облигационим односима је у томе да у ситуацији када је поверилац у могућности да у извршном судском поступку оствари своја права према дужнику која су утврђена правноснажном и извршном исправом не може паралелно да тражи накнаду штете због тога што дужник такву обавезу није испунио у париционом року одређеном у правноснажној и извршној одлуци. Али, уколико обавеза из правноснажне и извршне одлуке није извршена и уколико поверилац у извршном судском поступку не може да оствари своја права, не својом кривицом, већ кривицом дужника који је онемогућио извршење правноснажне и извршне одлуке у тој ситуацији поверилац не може изгубити право да тражи од дужника накнаду штете, како је то погрешно закључио првостепени и другостепени суд.

Из списка предмета произилази да је поступак извршења обустављен због немогућности извршења, заправо утврђено је да је предмет извршења у конкретној правној ствари КДС Систем у власништви трећег лица – ВВ, да је предметни систем тужени отуђио још 2003 године, пре покретања поступка извршења. Због тога није било могуће извршити правноснажну и извршну судску исправу и вратити тужиоцу као повериоцу досуђени број прикључака из предметне дистрибутивно – кабловске мреже. У таквој ситуацији је било нужно утврдити да ли је тужени својим радњама онемогућио тужиоцу да поврати предметне ствари и да ли је таквим поступањем туженог као дужника по извршној исправу, причињена штета тужиоцу као повериоцу у виду изгубљене добити за период који је тражио у захтеву.

Међутим, како због погрешне примене материјалног права, ове чињенице нису ни утврђиване, Врховни касациони суд побијане пресуде мора укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном поступку, првостепени суд ће утврдити одлучне чињенице за пресуђење у овој правној ствари, на које му је указано овим решењем, и донети нову одлуку о захтеву тужиоца и о трошковима поступка.

На основу свега изложеног, Врховни касациони суд применом процесних овлашћења из члана 416. став 2. Закона о парничном поступку је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић